

ŽUPANIJSKA LUČKA UPRAVA CRES
COUNTY PORT AUTHORITY OF CRES
Cons 11/II
51557 Cres

**PRAVILNIK O ZABRANI ZLOUPORABE ALKOHOLA,
DROGE I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI NA MJESTU
RADA**

ŽUPANIJSKA LUČKA UPRAVA CRES

ožujak, 2025. godine

Na temelju članka 117. stavka 2. točke 10. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“ broj 83/23), članka 57. stavaka 2. i 3. i članka 58. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18), članka 7. stavka 1. točke 10. Odluke o osnivanju Županijske lučke uprave Cres (KLASA: 024-04/23-01/7, URBROJ: 2170-01-01/5-23-29 od 26. listopada 2003. godine) te članka 12. stavka 1. točke 10. Statuta Županijske lučke uprave Cres (KLASA: 342-01/24-01/03, URBROJ: 2107-1-6-2 od 27. ožujka 2024. godine), Upravno vijeće Županijske lučke uprave Cres dana 19. ožujka 2025. godine donosi:

PRAVILNIK O ZABRANI ZLOUPORABE ALKOHOLA, DROGE I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI NA MJESTU RADA

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zabrani zlouporabe alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti na mjestu rada (dalje u tekstu: Pravilnik), utvrđuje se sustav za provedbu mjera zabrane zlouporabe alkohola, droga i drugih sredstava ovisnosti na mjestima rada u vrijeme rada, način utvrđivanja prisutnosti alkohola, droga i drugih sredstava ovisnosti u tijelu, krvi ili drugim tjelesnim tekućinama (u daljnjem tekstu: testiranje) za vrijeme rada, postupanje sa osobama zatečenim na radnom mjestu pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 2.

Poslodavac je dužan upoznati radnika s odredbama ovog Pravilnika prilikom zasnivanja radnog odnosa.

Članak 3.

Propisane mjere i postupci sastavni su dio sustava unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika, sprečavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom te sprečavanja nastanka štete na račun poslodavca i drugih osoba, a odnose se na:

- zabranu rada i dolaska na posao pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti
- zabranu unošenja i konzumacije alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti na mjestu rada
- utvrđivanje postupka provjere alkoholiziranosti i drugih stanja ovisnosti radnika
- odgovorne osobe za provedbu mjera zabrane zlouporabe alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti
- obavještanje radnika o štetnosti ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost
- suradnju ovlaštenika poslodavca sa stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu
- mjere koje se provode nakon utvrđene alkoholiziranosti radnika
- zabranu pušenja na mjestu rada.

Članak 4.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike zaposlene u Županijskoj lučkoj upravi Cres, koji su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu, studentskog ugovora ili nekog drugog dokumenta kojim se zasniva radni odnos između poslodavca i osobe (u daljnjem tekstu: radnik).

Članak 5.

Poslodavac je dužan obavještavati radnike o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost putem korištenja odgovarajućeg propagandnog materijala te surađivati sa specijalistom medicine rada pri provođenju mjera sprečavanja zlouporabe sredstava ovisnosti.

II. IZUZEĆA

Članak 6.

Poslodavac ne smije provjeravati da li je radnik pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, izuzev alkohola, ukoliko mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te ako je u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti ili ako uzima supstitucijsku terapiju.

Poslodavac može, ukoliko sumnja na smanjenu radnu sposobnost radnika zbog situacije opisane u stavku 1. ovog članka, zatražiti izvanrednu ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.

Članak 7.

Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti u situaciji iz članka 6. stavka 2. ovog Pravilnika daje specijalist medicine rada. Potvrdu da je radnik u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program, odnosno kod koje se radnik liječi.

III. ZABRANA UNOŠENJA I KONZUMIRANJA ALKOHOLA, DROGA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI NA MJESTU RADA

Članak 8.

Zabranjuje se unošenje i konzumiranje alkoholnih pića, droga i drugih sredstava ovisnosti na mjestu rada, uključujući mjesta rada na terenu, radilištima te službenim vozilima i plovilima.

Radnik ne smije biti na mjestu rada pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.

Postupanje radnika koje je suprotno navedenim odredbama, smatra se postupkom koji ugrožava opću sigurnost i zdravlje radnika, drugih osoba kao i imovinu poslodavca i drugih osoba te predstavlja tešku povredu radnog odnosa, slijedom čega mu može biti izvanredno otkazan ugovor o radu, odnosno drugi oblik radnog odnosa sa poslodavcem.

Članak 9.

Alkoholom se smatra bilo koja vrsta alkoholnog pića/pića s udjelom alkohola.

Drogom se smatra svaka tvar prirodnog ili umjetnog porijekla koja je drogom deklarirana pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Članak 10.

Zabranjuje se konzumiranje, odnosno pušenje duhanskih proizvoda na mjestu rada, uključujući mjesta rada na terenu, radilištima te službenim vozilima i plovilima ustanove.

Zabranjuje se pušenje na radnim sastancima.

Članak 11.

Ukoliko ovlaštenik iz područja zaštite na radu u svom djelokrugu rada ili druga ovlaštena osoba poslodavca sumnja da je radnik pod utjecajem droge, ima pravo radnika poslati na testiranje za droge u za to ovlaštenu ustanovu.

IV. ODGOVORNE I OVLAŠTENE OSOBE

Članak 12.

Odgovornim osobama za provođenje mjera zabrane unošenja i konzumiranja alkoholnih pića, droge i drugih sredstava ovisnosti na mjestu rada smatraju se ravnatelj i/ili ovlaštenici poslodavca za zaštitu na radu (u daljnjem tekstu: nadređene osobe), svatko u svojem djelokrugu, odnosno radnom odjelu.

Članak 13.

Ovlaštene osobe za testiranje radnika su one osobe koje su osposobljene za testiranje u za to ovlaštenoj ustanovi ili ovlaštene i osposobljene osobe zaposlene u Županijskoj lučkoj upravi Cres.

V. POSTUPAK ALKOTESTIRANJA

Članak 14.

Osim navedenog, ovim Pravilnikom utvrđuje se i postupak kojim se provjerava je li radnik pod utjecajem alkohola.

Pravilnikom se uređuje provođenje postupka provjere utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu radnika uz njegov pristanak, uz odbijanje alkotestiranja, način provjere, način bilježenja i potvrđivanja rezultata te postupanje poslodavca u slučaju pozitivnog testa.

Testiranje radniku nije potrebno unaprijed najaviti.

Članak 15.

Kod utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu radnika, uz radnika kojeg se testira i osobe iz članka 13. ovog Pravilnika, mora biti prisutan i jedan punoljetni radnik u svojstvu svjedoka.

Članak 16.

Testiranje radnika provodi se nenajavljeno tijekom radnog vremena, bilo kojeg radnog dana.

Testiranje radnika provodi se nasumičnim odabirom.

Testiranje radnika provodi se kada na prisutnost alkohola radnika sumnja nadređena osoba u svom djelokrugu rada, odnosno odjelu.

Prije početka testiranja, radnik mora biti upoznat s postupkom testiranja. Postupak testiranja opisan je u Postupovniku za testiranje na prisutnost alkohola u organizmu na radnom mjestu, koji čini prilog ovom Pravilniku.

U slučaju opisanom u članku 16. stavku 3. ovog Pravilnika, nadređena osoba dužna je o sumnji na prisutnost alkohola radnika obavijestiti ovlaštene osobe za provođenje testiranja.

Postupak testiranja provodi se neposredno na mjestu rada, uključujući vozilo i plovilo, odnosno bilo koje mjesto rada koje se nalazi unutar prostora poslodavca ili mjesto gdje poslodavac, odnosno njegovi radnici obavljaju rad.

Članak 17.

Utvrđivanje prisutnosti alkohola u organizmu radnika provodi se alkometrom, odnosno instrumentom za otkrivanje prisutnosti alkohola u izdahnutom zraku.

Alkometar iz stavka 1. ovog članka potrebno je baždariti u ovlaštenom laboratoriju barem jednom svakih šest mjeseci (ili jednom godišnje, ovisi o vrsti uređaja i uputama proizvođača), a uvjerenje o baždarenju i ispravnosti čuva se u uredu.

Provjeru je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, osim alkohola, provodi nadležna zdravstvena ustanova.

Poslodavac osigurava o svom trošku prijevoz te upućuje radnika za kojega postoji sumnja da je pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola na provjeru je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti u nadležnu zdravstvenu ustanovu.

Provjera je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti obavlja se u vrijeme rada radnika u zdravstvenoj ustanovi u nazočnosti neposrednog rukovoditelja radnika ili osobe koja ga zamjenjuje u njegovoj odsutnosti i drugog radnika kao svjedoka.

Članak 18.

Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola kada mu izmjerena količina alkohola u litri izdahnutog zraka iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0 g/kg težine u krvi.

U slučaju da radnik iz stavka 1. ovog članka to zatraži, neposredno nakon prve provjere, ponovno se provodi postupak utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu radnika.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka, kao referentna vrijednost prisutnosti alkohola u krvi radnika uzima se srednja vrijednost testiranja iz stavka 1. i iz stavka 2. ovog članka.

Smatrat će se da je radnik pod utjecajem droge ako se odgovarajućim testiranjem utvrdi da osoba ima u tijelu nedozvoljenu ili zabranjenu drogu ili drugo sredstvo ovisnosti. Pozitivan preliminarni test mora se potvrditi potvrdnom metodom u ovlaštenoj ustanovi.

Članak 19.

Osoba koja provodi postupak utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu radnika dužna je o tom provedenom postupku sastaviti zapisnik, koji čini prilog ovom Pravilniku.

Zapisnik iz prethodnog stavka ovog članka potpisuje osoba koja provodi testiranje, testirani radnik te jedan ili više punoljetnih radnika u svojstvu svjedoka.

Dokumentaciju o provedenom postupku utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu radnika i/ili udaljenju s mjesta rada odmah se mora dostaviti ravnatelju, koji će odrediti posljedice konzumiranja alkohola za navedenog radnika.

Članak 20.

U slučaju da radnik odbije pristupiti testiranju, smatrat će se da je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih zabranjenih tvari.

Ovlaštena osoba za testiranje radnika obvezna je napisati zapisnik o činjenici da je radnik odbio testiranje.

Radnika koji je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti, poslodavac je dužan udaljiti s mjesta rada, sve dok je pod njegovim/njihovim utjecajem.

U slučaju da radnik koji je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti, suprotno nalogu poslodavca iz stavka 2. ovog članka odbije napustiti mjesto rada, radnika će po pozivu poslodavca, udaljiti nadležna redarstvena ili policijska služba.

Radi izbjegavanja daljnjih postupaka, radnik koji je odbio testiranje, može na svoj trošak izvršiti analizu tjelesnih tekućina na prisutnost alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi uz prisutnost ovlaštene osobe poslodavca.

Vrijeme koje radnik provede izvan posla zbog kršenja odredaba ovog Pravilnika, ne plaća se kao vrijeme provedeno na poslu.

Poslodavac treba radniku kojeg udaljuje s mjesta rada ponuditi siguran prijevoz do mjesta stanovanja (na trošak radnika) ili pozvati člana obitelji, a ako radnik to odbije, poslodavac ne snosi krivnju za postupanje radnika nakon što napusti mjesto rada.

Članak 21.

Testiranje se provodi i u slučaju ozljede na radu, sumnje da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, neprimjerenog ponašanja koje može biti uzrokovano uzimanjem sredstava ovisnosti, kao i u svim drugim okolnostima kada je to potrebno i primjereno.

Na ozljede koje radnik zadobije prilikom rada pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti u svezi s potraživanjem prava za ozljede na radu, primjenjuju se odredbe propisa o obveznom zdravstvenom osiguranju i propisa/podzakonskog akta o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Radnik koji, radeći pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti prouzroči štetu poslodavcu ili drugoj osobi, mora tu štetu nadoknaditi.

Članak 22.

Mjere koje poslodavac može koristiti za kršenje odredaba ovog Pravilnika su:

- usmeno upozorenje i savjet radniku uz udaljavanje sa mjesta rada i privremenu zabranu rada
- upozorenje o obveznom liječenju pri ponovljenom kršenju odredaba Pravilnika
- upozorenje o mogućnosti otkaza ugovora o radu ili drugog oblika radnog odnosa
- otkaz ugovora o radu.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika provode se na način na koji je i donesen.

Članak 24.

Ovaj Pravilnik se objavljuje danom donošenja na oglasnoj ploči ŽLU Cres, a stupa na snagu 8 dana nakon dana objave na oglasnoj ploči ŽLU Cres.

KLASA: 342-01/25-01/13

URBROJ: 2107-1-6-1

U Cresu, 19. ožujka 2025. godine.

ŽUPANIJSKA LUČKA UPRAVA CRES
Predsjednica Upravnog vijeća

Tina Fornarić Žic

POSTUPOVNIK ZA TESTIRANJE NA PRISUTNOST ALKOHOLA U ORGANIZMU NA RADNOM MJESTU

1. Ovim Postupovnikom za testiranje na prisutnost alkohola u organizmu na radnom mjestu u ŽLU Cres, propisuje se način utvrđivanja prisutnosti alkohola u tijelu, krvi ili drugim tjelesnim tekućinama (u daljnjem tekstu: testiranje) za vrijeme rada na mjestima rada.
2. Pod pojmom alkohola, smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića.
3. Stanjem pod utjecajem alkohola smatra se stanje u kojem je radnik kada mu izmjerena količina alkohola u litri izdahnutog zraka iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0 g/kg težine u krvi.
4. Testiranje na alkoholiziranost obavlja se kao redovna dnevna preventivna aktivnost u nenajavljeno vrijeme na mjestima rada i na privremenim radilištima u vrijeme koje prema vlastitoj procjeni odredi ovlaštena osoba, zatraži ovlaštena osoba poslodavca za provedbu zaštite na radu ili Ravnatelj ustanove.
5. Izvanredno testiranje alkoholiziranosti obavlja se prema potrebi kada je ovlaštena osoba zatekla radnika da je konzumirao alkoholna pića.
6. Naročita se pažnja posvećuje sprječavanju dolaska radnika na posao u alkoholiziranom stanju prije ili na početku rada.
7. Svi radnici u radnom odnosu temeljem ugovora o radu ili drugog oblika radnog odnosa (dalje u tekstu: radnik), podložni su testiranju.
8. Za testiranje alkoholiziranosti radnika ŽLU Cres, koristi se alkotest _____ ili drugi, odgovarajući alkotest, koji mora biti umjeren sukladno važećim pozitivnim propisima Republike Hrvatske.
9. Osobe zadužene za korištenje, čuvanje i umjeravanje instrumenta su stručno osposobljene osobe organizacijske jedinice zadužene za poslove zaštite na radu u ŽLU Cres.
10. Ovlaštene osobe za testiranje alkoholiziranosti su stručno osposobljene osobe organizacijske jedinice zadužene za poslove zaštite na radu u ŽLU Cres.
11. Ovlaštene osobe za testiranje alkoholiziranosti moraju biti posebno obučene za rukovanje instrumentom koji se koristi u provjeri.
12. Osim ovlaštene osobe, u testiranju sudjeluje i svjedok kojega odabire ovlaštena osoba poslodavca te oni svojim potpisom ovjeravaju postupak i rezultate provjere.
13. Ovlaštena osoba poslodavca je osoba ovlaštena od poslodavca za provedbu zaštite na radu u pisanom obliku (u daljnjem tekstu: Ovlaštena osoba).
14. Postupak testiranja alkoholiziranosti provodi se samo uz pristanak radnika.
15. U slučaju da radnik odbije pristupiti testiranju, prema odredbama članka 59. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18), smatra se da je pod utjecajem alkohola.
16. Testiranje sa provodi u zatvorenom prostoru ili vozilu/plovilu, vodeći računa o mogućoj povredi dostojanstva radnika.
17. O tijeku testiranja sastavlja se pisani dokument u formi zapisnika, koji sadrži podatke o ispitaniku, izjavu o pristanku ili odbijanju testiranja i konzumaciji alkoholnih pića, instrumentu kojim se obavlja testiranje i okolnostima koje mogu utjecati na testiranje i rezultat testiranja alkoholiziranosti.
18. Po završetku testiranja, odgovorna ovlaštena osoba ispitanika priopćava rezultat testiranja i, u slučaju utvrđene alkoholiziranosti, upozorava ga da je time počinio povredu radne dužnosti i da će, sukladno tome, biti privremeno udaljen s mjesta rada te da će protiv njega biti poduzete odgovarajuće disciplinske mjere.

19. Nastavno na navedeno, pristupa se potvrdi rezultata testiranja potpisom Zapisnika od strane odgovorne Ovlaštene osobe, prisutnog svjedoka i ispitanika.
20. U slučaju odbijanja testiranja ili negiranja rezultata te odbijanja potpisivanja Zapisnika o testiranju, upisuju se utvrđene činjenice, potpisuju ga Ovlaštena osoba i svjedok te poduzimaju propisane mjere prema ispitaniku, dok sam nedostatak potpisa radnika ne utječe na vjerodostojnost dokaza o alkoholiziranosti.
21. Na testiranje alkoholiziranosti može biti pozvan i radnik koji se nalazi u postupku liječenja, odvikavanja i rehabilitacije od ovisnosti u odgovarajućoj ustanovi.
22. Radnika za kojeg je provjerom utvrđeno da je pod utjecajem alkohola, odgovorna osoba privremeno udaljuje s mjesta rada i organizira prijevoz alkoholiziranog radnika do mjesta stanovanja.
23. Odgovorna Ovlaštena osoba poslodavca treba radniku, kojeg udaljuje s mjesta rada, ponuditi siguran prijevoz do mjesta stanovanja (na trošak radnika) ili pozvati člana obitelji, a ako radnik to odbije, poslodavac ne snosi krivnju za postupanje radnika nakon što napusti mjesto rada. Konkretno postupanje je sastavni dio zapisnika.
24. Radnik za kojega je utvrđeno da je pod utjecajem alkohola, dužan je prekinuti rad odmah po primitku naloga o udaljavanju s rada.
25. Ako radnik odbije napustiti mjesto rada, odgovorna Ovlaštena osoba koja je provodila testiranje pozvat će mjerodavnu redarstvenu ili policijsku službu.

ZAPISNIK O PROVOĐENJU POSTUPKA ISPITIVANJA ALKOHOLIZIRANOSTI

Temeljem Pravilnika o zabrani zlouporabe alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti na mjestu rada ŽLU Cres i članka 58., 59. i 60. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18), poslodavac ŽLU Cres, OIB: 35888379055 sa sjedištem u Cresu, provodi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola.

Radnik je upozoren da će se smatrati da je pod utjecajem alkohola ako odbije pristupiti provjeri je li pod utjecajem alkohola (u daljnjem tekstu: provjera).

Ime i prezime radnika: _____

OIB radnika: _____

Naziv radnog mjesta radnika: _____

Mjesto rada radnika u trenutku provođenja postupka provjere: _____

Radnik je **PRISTUPIO PROVJERI - ODBIO PRISTUPITI PROVJERI** (zaokružiti).

Prema izjavi radnika, radnik je **UZIMAO – NIJE UZIMAO** (zaokružiti) alkoholna pića **PRIJE RADA – ZA VRIJEME RADA** (zaokružiti).

Obrazloženje radnika u slučaju odbijanja provjere je li pod utjecajem alkohola:

Ispitanik **JE – NIJE** (zaokružiti) zatečen u konzumaciji alkohola te je provjera obavljena 15 minuta nakon konzumacije.

Uvidom u alkometar utvrđena je količina alkohola u krvi od _____ g/kg - mg/l te se utvrđuje da radnik **JE - NIJE** (zaokružiti) pod utjecajem alkohola.

Naziv alkometra, tvornički broj i datum umjeravanja:

Ispitanik **PORIČE – NE PORIČE** (zaokružiti) da je pod utjecajem alkohola te **PRIHVAĆA – NE PRIHVAĆA** (zaokružiti) rezultat ispitivanja alkoholiziranosti.

Ispitaniku je priopćeno da **JE – NIJE** (zaokružiti) počinio povredu radne obaveze te da će, u slučaju povrede, biti poduzete mjere sukladno odredbama važećeg Zakona o radu, Pravilnika o zabrani zlouporabe alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti na mjestu rada ŽLU Cres te ostalih pozitivnih propisa Republike Hrvatske.

Radniku, koji se udaljuje s radnog mjesta:

_____ **ponuđen siguran prijevoz od poslodavca do mjesta stanovanja** (na trošak radnika)

Radnik je **ODBIO - PRIHVATIO** (zaokružiti) siguran prijevoz od poslodavca do mjesta stanovanja (na trošak radnika)

Radnik je **ODBIO - PRIHVATIO** (zaokružiti) pozivanje člana obitelji.

Napomena radnika na kojem se provodi provjera/rukovoditelja ili osobe koja ga zamjenjuje:

(Između ostalog i način otpremanja radnika na adresu prebivališta/boravišta)

Potpis radnika na kojem se provodi provjera: _____

Potpis neposrednog rukovoditelja/osobe koja ga zamjenjuje:

Potpis radnika svjedoka: _____

Potpis osobe koja je provela provjeru: _____

Postupak provjere proveden je u mjestu _____ dana _____ u _____ sati.